

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044) 251-62-62, (044) 251-62-66

E-mail: sl.dilovod@amcu.gov.ua, сайт: amcu.gov.ua, код згідно ЄДРПОУ 00032767

№ _____

На № _____

від _____

Кабінет Міністрів України

Комітетам Верховної Ради України
(за списком розсилки)

*Щодо позиції до законопроекту
реєстр. № 11386*

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) на виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 10.07.2024 № 22087/1/1-24 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності від 09.07.2024 № 04-27/3-2024/151785 (вх. Комітету № 3-01/276 від 10.07.2024) та відповідно до частини третьої статті 20¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у межах компетенції опрацював зареєстрований у Верховній Раді України проект Кодексу України про адміністративні проступки (реєстр. № 11386 від 28.06.2024) (далі – проект Кодексу) та повідомляє про таке.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною другою статті 8 Конституції України передбачено, що закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.

Положеннями статті 92 Конституції України унормовано питання, які визначаються виключно законами України, зокрема, правові засади і гарантії підприємництва; правила конкуренції та норми антимонопольного регулювання.

Комітет є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат:

3FAA9288358EC003040000002B6B3700FAAFC100

Підписувач: Кириленко Павло Олександрович

Дійсний з: 13.09.2023 0:00:00 по 12.09.2025 23:59:59

Антимонопольний комітет України

№ 300-08/01-6963є від 17.07.2024

сфері публічних закупівель [стаття 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (далі – Закон)].

Особливості спеціального статусу Комітету обумовлюються його завданнями та повноваженнями, у тому числі роллю у формуванні конкурентної політики, та визначаються цим Законом, іншими актами законодавства і полягають, зокрема, у спеціальних процесуальних засадах діяльності Комітету.

Відповідно до статті 5 зазначеного Закону Комітет здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів.

Законодавство про захист економічної конкуренції ґрунтується на нормах, установлених Конституцією України, і складається із законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист від недобросовісної конкуренції», інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів.

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що їх містить цей Закон, то застосовуються правила міжнародного договору (стаття 3 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).

Функції захисту конкуренції ґрунтуються на загальному імперативі частини третьої статті 42 Конституції України, якою встановлено обов'язок держави забезпечити захист конкуренції, загальну заборону антиконкурентної підприємницької поведінки у таких формах, як зловживання монополюючим становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція.

Закріплення статтею 42 Конституції України права кожного на підприємницьку діяльність гарантує вільний вибір такої діяльності, вільне розпорядження прибутком, забезпечує свободу конкуренції між підприємцями, захищає права споживачів від виявів несумлінної конкуренції та монополізму в будь-яких сферах підприємницької діяльності, здійснює контроль за якістю й безпечністю продукції та всіх видів послуг і робіт. Це право базується на свободі підприємницької діяльності, тобто на реальній можливості здійснення особою на власний розсуд і ризик господарської діяльності, не забороненої законом, з метою одержання прибутку. Водночас держава бере на себе обов'язок встановлювати рамки та умови реалізації такої свободи.

Захист конкуренції – це комплекс правових засобів, які реалізуються в діяльності Комітету, спрямованій на виявлення, розслідування та запобігання правопорушень, на захист та відновлення законних інтересів, прав учасників ринку,

що можуть виникати внаслідок порушення правил конкуренції, притягнення до відповідальності осіб, винних у порушенні законодавства про захист економічної конкуренції.

Захист економічної конкуренції забезпечується у процесі правозастосування діяльності органів Комітету, наділених спеціальними повноваженнями у сфері захисту конкуренції, а функція захисту конкуренції реалізується не стільки за рахунок регулювання, власне, змагання між суб'єктами господарювання на ринку, скільки за рахунок встановлення відповідальності за порушення законодавства про захист конкуренції.

Органи Комітету в межах наданих їм законних повноважень мають право приймати обов'язкові для виконання рішення і, крім вимоги припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, можуть притягувати суб'єктів господарювання, визнаних винними в порушенні законодавства, до відповідальності і застосовувати передбачені Законом України «Про захист економічної конкуренції» санкції у вигляді штрафів, розміри яких передбачені у статті 52 цього Закону.

Так, стаття 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлює 21 окремий склад порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Найсерйознішими порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні узгоджені дії (пункт 1), зловживання монопольним домінуючим становищем (пункт 2) та невиконання рішення органу Комітету (пункт 4), за які передбачені штрафні санкції до 10% доходу (виручки) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладено штраф. Суми штрафів, що можуть накладатися на осіб, визнаних винними в порушенні законодавства про захист економічної конкуренції, становлять до 10% виручки від реалізації продукції суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладено штраф, залежно від типу правопорушення.

Юридична відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції є необхідним засобом правоохоронної функції Закону України «Про захист економічної конкуренції» та дотримання учасниками ринкових відносин, їхніми посадовими особами нормативних приписів щодо правомірної конкурентної поведінки, а основним видом юридичної відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції є накладення штрафу.

Проектом Кодексу пропонується встановити (визначити):
 принципи відповідальності за вчинення адміністративних проступків;
 діяння, які є адміністративними проступками;
 види адміністративних стягнень і додаткових правових наслідків їх вчинення, підстави та умови, за яких ці наслідки настають;
 порядок провадження в справі про адміністративний проступок (стаття 2).

Відповідальності за вчинення адміністративного проступку підлягатимуть фізичні та юридичні особи (стаття 5 проекту Кодексу).

Виключно цим Кодексом визначатимуться діяння, які є адміністративними проступками, адміністративні стягнення і додаткові правові наслідки їх вчинення (стаття 8 проекту Кодексу).

Притягнення до відповідальності за вчинення адміністративного проступку здійснюється адміністративними органами на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України, цим Кодексом та іншими законами України (стаття 8 проекту Кодексу).

Адміністративним проступком (правопорушенням) є вчинене фізичною або юридичною особою діяння (дія чи бездіяльність), за яке цим Кодексом передбачена відповідальність (стаття 14 проекту Кодексу).

Відповідальності за вчинення адміністративних проступків підлягають юридичні особи з місцезнаходженням на території України та іноземні юридичні особи, в тому числі їх представництва, філії в Україні без статусу юридичної особи (стаття 16 проекту Кодексу).

*За вчинення адміністративних проступків можуть застосовуватись такі адміністративні стягнення, зокрема, як **штрафи** (стаття 29 проекту Кодексу), **які за розміром поділятимуться на десять категорій** та встановлюватимуться, в тому числі до юридичних осіб у відповідних штрафних ставках, розмір такої однієї ставки становитиме 1/30 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного року Законом про Державний бюджет України, **або штрафи з нефіксованим розміром** у випадках, передбачених статтею (частиною статті) **Особливої частини** цього Кодексу (стаття 31 проекту Кодексу).*

Главою 4 «Адміністративні проступки проти порядку управління у сфері забезпечення добросовісної конкуренції» проекту Кодексу пропонується встановити, зокрема:

види адміністративних проступків та відповідальність юридичних осіб за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (недобросовісну конкуренцію) (справи про адміністративні проступки, передбачені статтями 288–291, частиною чотирнадцятою статті 405, 406, 408 щодо неправомірного поводження з інформацією комерційного характеру, недобросовісної конкуренції, антиконкурентних узгоджених дій, порушення закону в сфері економічної конкуренції, невиконання або неналежне виконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України, неподання, несвоєчасне подання або подання недостовірної інформації, перешкоджанні у виконанні повноважень Антимонопольного комітету України), які повинні

*розглядатися Антимонопольним комітетом України відповідно до цього Кодексу та Закону України «Про адміністративну процедуру»;
розміри штрафів за їх вчинення, які суттєво відрізняються від розмірів, встановлених Законом України «Про захист економічної конкуренції».*

Правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності визначає Закон України «Про захист економічної конкуренції», який спрямований на забезпечення ефективного функціонування економіки України на основі розвитку конкурентних відносин.

Прийнятим Верховною Радою України 09.08.2023 Законом України № 3295-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» (далі – Закон № 3295), розробленим на виконання вимог Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), внесено зміни, зокрема, до Закону України «Про захист економічної конкуренції», якими:

- ✓ запроваджено проведення I етапу реформи законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі, порядку розрахунку та встановлення розмірів штрафів за його порушення;
- ✓ удосконалено підходи Комітету щодо розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, які наближають українське законодавство та практику його застосування до законодавства ЄС;
- ✓ **внесено зміни до Закону України «Про адміністративну процедуру», відповідно до яких дія цього Закону не поширюється на відносини, що виникають під час застосування законодавства про захист економічної конкуренції.**

Згідно із Законом України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 року № 1629-IV прийнятий Закон № 3295 за предметом правового регулювання належить до сфери правил конкуренції та до пріоритетних сфер, у яких здійснюється адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу й охоплюється зобов'язаннями України, передбаченими в рамках Глави 10 «Конкуренція» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди.

Згідно з положеннями статті 255 Угоди Україна та Сторона ЄС забезпечують застосування законодавства про конкуренцію, яке ефективно протидіє діям та операціям, зазначеним у статті 254 (a) (b) та (c).

Відповідно до статті 256 Угоди Україна наближує своє законодавство про конкуренцію та практику застосування до *acquis* ЄС, зокрема: до Регламенту Ради (ЄС) № 1/2003 від 16 грудня 2002 року щодо імплементації правил конкуренції, визначених статтями 81 та 82 Договору, та до Регламенту Ради (ЄС)

№ 139/2004 від 20 січня 2004 року щодо контролю за концентраціями суб'єктів господарювання.

Правовідносини, що вже врегульовано нормами Закону № 3295 регулюються, зокрема, такими актами законодавства:

частиною п'ятою статті 255 «Імплементация» Угоди, відповідно до якої Україна взяла на себе зобов'язання, що відомство з питань конкуренції затвердить та опублікує документ, у якому роз'яснюються принципи визначення будь-яких штрафних санкцій, які накладаються за порушення законодавства про конкуренцію з урахуванням положень Керівних принципів Європейської Комісії щодо способу встановлення штрафів, які накладаються згідно зі статтею 23(2)(а) Регламенту № 1/2003 (2006/С 210/02);

Директивою Європейського Парламенту та Ради № 2019/1 від 11 грудня 2018 року щодо надання повноважень органам державної влади держав-членів з питань конкуренції задля більшої ефективності та забезпечення належного функціонування внутрішнього ринку;

Регламентом Ради (ЄС) № 139/2004 від 20 січня 2004 року про контроль за концентрацією між підприємствами.

Законом України «Про захист економічної конкуренції» регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.

Варто зазначити, що *за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Комітету приймають рішення, у тому числі про накладення штрафу.*

Відповідно до статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» **органи Комітету накладають штрафи** на об'єднання, суб'єктів господарювання: юридичних осіб, фізичних осіб, групу суб'єктів господарювання – юридичних та/або фізичних осіб, що відповідно до статті 1 цього Закону визнається суб'єктом господарювання, у випадках, передбачених частиною четвертою цієї статті.

Статтею 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» **передбачено, що вчинення суб'єктами господарювання дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу.**

Отже, **основним правовим джерелом, яке закріплює правила конкуренції в Україні є – законодавство про захист економічної конкуренції.**

Закон України «Про захист економічної конкуренції» по суті є основним актом конкурентного законодавства і **будь-які зміни щодо застосування правил конкуренції в Україні з метою забезпечення ефективного функціонування**

економіки України на основі розвитку конкурентних відносин **мають відобразитися саме в ньому.**

Відповідно до Угоди в разі виникнення розбіжностей між положеннями **Закону України «Про захист економічної конкуренції»** та іншими суттєвими положеннями про конкуренцію **Україна гарантує, що положення Закону України «Про захист економічної конкуренції»** мають переважну силу в межах цих розбіжностей.

Окрім того, враховуючи, що переговори про вступ України до Європейського Союзу офіційно розпочалися 25 червня 2024 року, а Комітет є відповідальним за переговорний розділ 8 «Конкурентна політика», то під час двосторонньої зустрічі України та ЄС за цим переговорним розділом, що попередньо відбудеться 27–29 січня 2025 року, представники Європейської Комісії здійснюватимуть повну перевірку відповідності українського законодавства *acquis* ЄС.

Успіх переговорів щодо цього переговорного розділу напряду залежатиме від ступеня відповідності законодавства про захист економічної конкуренції, а в разі виявлення суттєвих прогалин – для України висуватимуться додаткові зобов’язання щодо їх усунення.

Водночас проєктом Кодексу пропонується частину другу статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» виключити та внести відповідні зміни також до Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» (підпункти 23, 40 пункту 2 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» проєкту Кодексу).

На підставі викладеного звертаємо увагу на те, що запропоновані зміни у проєкті Кодексу не узгоджуються з оновленим законодавством про захист економічної конкуренції, що у свою чергу нівелює повноваження Комітету, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель.

Зміни, запропоновані проєктом Кодексу, змінюють існуючу в Україні модель правил конкуренції, що визначена Угодою та законодавством права ЄС.

Крім того, звертаємо увагу на те, що **чинною редакцією статті 166¹⁴ Кодексу про адміністративні правопорушення, який проєктом Кодексу пропонується визнати таким, що втратив чинність, була передбачена адміністративна відповідальність за невиконання рішення Комітету як органу оскарження за результатами розгляду скарг суб’єктів оскарження, подання яких передбачено законом, яка згідно зі статтею 264 проєкту Кодексу зазнала змін та була виключена.**

Водночас, відповідно до частини двадцять другої статті 18 Закону України «Про публічні закупівлі» рішення органу оскарження набирають чинності з дня їх прийняття та є обов'язковими для виконання замовниками, особами, яких вони стосуються. Якщо рішення органу оскарження, прийняте за результатами розгляду органу оскарження, не було оскаржене до суду, таке рішення має бути виконано не пізніше 30 днів з дня його прийняття органом оскарження.

Отже, Комітет категорично не підтримує запропоновані *норми* проекту Кодексу щодо:

✓ встановлення видів адміністративних проступків та відповідальності юридичних осіб за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (недобросовісну конкуренцію);

✓ розмірів штрафів, які відрізняються від розмірів штрафів, встановлених Законом України «Про захист економічної конкуренції» (стаття 52), порядку (правил розгляду справ, передбачених Законом України «Про захист економічної конкуренції»);

✓ розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких повинен здійснюватись з урахуванням вимог Закону України «Про адміністративну процедуру», дія якого наразі не поширюється на законодавство про захист економічної конкуренції;

✓ кваліфікаційного та юридичного складу встановлених адміністративних проступків, розмірів запропонованих штрафів та процедури розгляду Комітетом справ, розгляд яких повинен здійснюватись відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції;

✓ оскарження адміністративних актів в порядку адміністративного судочинства;

✓ виключення відповідальності за невиконання рішення Комітету як органу оскарження за результатами розгляду скарг суб'єктів оскарження, подання яких передбачено законом.

Також звертаємо особливу увагу на положення проекту Кодексу щодо оскарження адміністративних актів у порядку адміністративного судочинства, реалізація положень якого в разі прийняття Верховною Радою України несе ризики юрисдикційних конфліктів під час розгляду спорів із питань оскарження дій та рішень Комітету.

Адже проект Кодексу передбачає, що оскарження рішень адміністративного органу відбуватиметься в порядку адміністративного судочинства до адміністративного суду.

Проте відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Комітету оскаржуються до господарського суду.

Згідно з пунктом 7 частини першої статті 20 Господарського процесуального кодексу України господарські суди розглядають справи у спорах, що виникають у зв'язку із здійсненням господарської діяльності (крім справ, передбачених частиною другою цієї статті), та інші справи у визначених законом випадках, зокрема, справи у спорах, що виникають з відносин, пов'язаних із захистом економічної конкуренції, обмеженням монополізму в господарській діяльності, захистом від недобросовісної конкуренції, в тому числі у спорах, пов'язаних з оскарженням рішень Комітету, а також справи за заявами, клопотаннями органів Комітету з питань, віднесених законом до їх компетенції, крім спорів, які віднесені до юрисдикції Вищого суду з питань інтелектуальної власності.

Одночасний розгляд однієї категорії спорів різними судами (адміністративними та господарськими) призводить або може призвести до неоднакової судової практики, порушення прав суб'єктів господарювання – учасників конкурентного процесу, порушення принципу правової визначеності.

Тому розгляд єдиної категорії спорів судами однієї юрисдикції є вимогою щодо дотримання принципу юридичної визначеності, що досягається однаковим застосуванням норм права в подібних правовідносинах. Європейський суд з прав людини неодноразово встановлював порушення Україною Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод через виникнення так званих юрисдикційних конфліктів між національними судами, зокрема в рішенні від 9.12.2010 у справі «Буланов та Купчик проти України» («Bulanov and Kurchik v. Ukraine»).

Отже, положення проєкту Кодексу, при їх реалізації внаслідок закладеного юрисдикційного конфлікту в частині оскарження рішень та дій Комітету, можуть призвести до порушення права суб'єктів господарювання на справедливий суд та, як наслідок, до звернень до Європейського суду з прав людини у зв'язку з незабезпеченням належного законодавчого врегулювання цих питань.

Крім того, враховуючи особливості правовідносин, пов'язаних із захистом економічної конкуренції, розгляд таких спорів має здійснюватися в порядку господарського судочинства.

За період наявності в Україні окремої ланки господарських судів з'явилася певна спеціалізація суддів і більш глибоке знання ними специфіки певних категорій справ.

Справи у спорах, які виникають з відносин, пов'язаних із захистом економічної конкуренції, а також захистом від недобросовісної конкуренції та оскарженням у цій сфері рішень Комітету, є специфічними й унікальними за своєю правовою природою, оскільки відповідно до статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» здійснення іншими органами державної влади повноважень Комітету, передбачених пунктами 1–4 та 11 частини першої, пунктами 1, 2 і 4 частини другої, пунктами 11–13, 15 і 16 частини третьої цієї статті, не допускається.

Саме господарські суди з моменту становлення Комітету перевіряли законність прийнятих ним рішень, тому на сьогодні сформовано та напрацьовано

значний досвід у застосуванні конкурентного права, який Комітет завжди враховує у своїй діяльності.

На сьогодні **Верховний Суд**, зокрема, але не виключно, у постанові від 22.12.2022 у справі № 640/26359/21 також **наголошує, що «всі справи у спорах, що виникли з відносин, пов'язаних із захистом економічної конкуренції, обмеженням монополізму в господарській діяльності, захистом від недобросовісної конкуренції, підлягають розгляду в порядку господарського судочинства і не можуть розглядатися за правилами адміністративного судочинства».**

Зазначені висновки Верховного Суду обумовлені тим, що такі спори спрямовані на захист прав у сфері господарських правовідносин, а не публічно-правових відносин, що виключає можливість їх розгляду та вирішення в порядку адміністративного судочинства.

До того ж запровадження спеціалізації суду у вирішенні спорів, пов'язаних із захистом економічної конкуренції, неодноразово було предметом розгляду й міжнародних організацій, повноцінне членство в яких прагне отримати Україна.

Так, Організація Економічного Співробітництва та Розвитку (далі – ОЕСР) неодноразово у своїх рекомендаціях (2008 та 2016 роки) звертала увагу України на необхідність забезпечення належної спеціалізації судів у вирішенні конкурентних спорів.

Зокрема, законодавчій владі або національному уряду рекомендовано чітко окреслити юрисдикцію судів, щоб спонукати їх до спеціалізації; надати спеціалізованим судам ексклюзивні повноваження розглядати апеляції на рішення Комітету у справах щодо дотримання конкурентного законодавства [п. 7 Рекомендацій щодо конкурентного права та політики в Україні (ОЕСР, 2008 рік) та Добровільного експертного огляду конкурентного законодавства та політики: Україна (ЮНКТАД, 2013 рік)].

Ще одну групу рекомендацій, які містилися в експертних оглядах, було зосереджено на діяльності судів, а саме на їх ролі в правозастосуванні в галузі конкурентного законодавства та на взаємовідносинах судів із Комітетом.

Рекомендовано визначити спеціалізацію судів для розгляду справ, пов'язаних із порушенням конкурентного законодавства, а також надати спеціалізованим судам виключну юрисдикцію для розгляду апеляцій щодо рішень АМКУ у справах, пов'язаних із порушенням конкурентного законодавства (Рекомендація 1.7), які частково виконано.

На сьогодні в судовій практиці визначено, що виключну юрисдикцію для розгляду питань, пов'язаних із порушенням конкурентного законодавства, мають господарські суди.

Отже, Комітет наголошує на тому, що реалізація положень проекту Кодексу спонукає суди різних юрисдикцій розглядати фактично одну категорію спорів, що неминуче викликає юрисдикційний конфлікт, зміну усталеної судової практики, відмова від якої потягне дезорієнтацію в бізнесі та серед інвесторів на багато років уперед, а також може призвести до подання скарг до Європейського суду з прав людини суб'єктами господарювання, які були позбавлені права на справедливий

суд у зв'язку з непослідовною практикою та відсутністю чіткого розмежування компетенції між судами.

Водночас, враховуючи вимоги статті 92 Конституції України, відповідно до якої виключно законами встановлюються засади цивільно-правової відповідальності; діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них, Комітет підтримує розгляд та прийняття Верховною Радою України кодифікованого нормативно-правового акта, яким створюватимуться умови для забезпечення правопорядку в суспільстві та реалізація принципу верховенства права в адміністративних відносинах, що виникають між фізичними і юридичними особами – з одного боку, та публічною адміністрацією (органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їхніми посадовими і службовими особами) – з іншого.

Так, відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції **Комітет має право розглядати справи про адміністративні правопорушення, приймати постанови та перевіряти їх законність та обґрунтованість** (пункт 3 частини першої статті 7, пункт 11 частини першої і пункт 3 частини п'ятої статті 14, пункт 3 частини першої статті 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»).

Повноваженнями складати протоколи про адміністративні правопорушення – порушення законодавства про захист економічної конкуренції **наділені державний уповноважений, голова територіального відділення Комітету, а також за дорученням Голови Комітету, органів Комітету, голови відповідного територіального відділення – посадові особи апарату Комітету та його територіальних відділень** (пункт 9 частини другої статті 15, пункт 3 частини першої статті 16, пункт 19 частини першої статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України»).

Положення статті 54 Закону України «Про захист економічної конкуренції» **визначають вичерпний перелік порушень** законодавства про захист економічної конкуренції, **за які встановлено адміністративну відповідальність, та суб'єктів, які мають нести адміністративну відповідальність за їх вчинення.**

Так, лише за порушення, передбачені пунктами 4, 13–16 статті 50 цього Закону, а саме:

«4) невиконання рішення, попереднього рішення органів Антимонопольного комітету України або їх виконання не в повному обсязі;

13) неподання інформації Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню у встановлені органи Антимонопольного комітету України, головою його територіального відділення чи нормативно-правовими актами строки;

14) подання інформації в неповному обсязі Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню у встановлені органи Антимонопольного комітету України, головою його територіального відділення чи нормативно-правовими актами строки;

15) подання недостовірної інформації Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню;

16) створення перешкод працівникам Антимонопольного комітету України, його територіального відділення у проведенні перевірок, огляду, вилученні чи накладенні арешту на майно, документи, предмети чи інші носії інформації»,

посадові особи органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю несуть адміністративну відповідальність згідно із законом.

*За порушення, передбачене пунктом 16 статті 50 цього Закону, **працівники суб'єктів господарювання, об'єднань несуть адміністративну відповідальність згідно із законом.***

З огляду на викладене, з метою узгодження положень проєкту Кодексу із зазначеними нормами Законів України «Про Антимонопольний комітет України» та «Про захист економічної конкуренції» **положення проєкту Кодексу потребують суттєвого доопрацювання в частині:**

1) визначення та встановлення адміністративної відповідальності, саме, за порушення, передбачені пунктами 4, 13–16 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»;

2) визначення суб'єктів притягнення до відповідальності за їх вчинення, а саме – притягнення посадових осіб, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю та працівників суб'єктів господарювання, об'єднань;

3) порядку складення протоколів про адміністративні правопорушення (проступки);

4) розгляду справ про такі адміністративні правопорушення (проступки);

5) визначення розміру штрафів за їх вчинення;

6) порядку оскарження рішень органів Комітету про розгляд справ про адміністративні правопорушення (проступки) тощо.

Враховуючи викладене, Комітет не підтримує зазначені положення проєкту Кодексу та пропонує їх доопрацювати як такі, що суперечать зазначеним нормам законодавства України, створюють правову невизначеність, що не відповідає принципу юридичної визначеності, як конституційного принципу верховенства права (частина перша статті 8 Конституції України), що вимагає чіткості, зрозумілості і однозначності норм права, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності (абзац шостий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 20.12.2017 № 2-р/2017).

Голова Комітету

Павло КИРИЛЕНКО